

1993

2. Beh. af Lovf. om de milit. Underfl. Pensionering.

1994

hvorfor „Forandring“ er tydsk og „Ændring“ dansk. De lærde hertillands bruge Ordbøger fra Tydsk, hvorefter det bliver lige galt begge Dele. Lager jeg f. Ex. Ordet „Ændring“ og vil se, hvad det hedder paa Tydsk, saa hedder det „Ænderung“ og tager jeg det paa Tydsk og spørger, hvad „Ænderung“ betyder, saa siges der paa Dansk „Ændring“ eller „Forandring“. Det er Bøger, som ere anerkjendte i de lærde Skoler, thi de bruges til Undervisningen der, og de have Hip som Hip Ænderung — Ændring, Forandring. Jeg vilde altsaa gjerne vide, hvori det ligger, at „Forandring“ er Tydsk og „Ændring“ Dansk. Kunde jeg nu rigtig stole paa, at „Ændring“ var rigtig ægte Dansk, og det ingen Forbindelse havde med Ordet „Ænderung“, hvorved det oversættes paa Tydsk, eller omvendt, saa kunde jeg faae Lyst til at bruge dette Ord ogsaa til Titler, og ved andre Leiligheder. Det er meget ofte Tilfældet, at vi have den Slags Sprog-magerier, som jeg tillægger sin Betydning, og derfor kunde det være rart nok engang imellem at faae et rigtig grundigt til Rilderne gaaende Kursus om saadanne Ting, for at Begreberne i den Henseende kunde klæres. Jeg maa ærlig tilstaa, at jeg ikke er i den Forstand Sprogmand, at jeg har min Begreber klare i saa Henseende, jeg maa i alt Fald i mange Tilfælde gaa mere efter Følelsen; men, som bemærket, selv de mest grundige lærde ere ofte uenige om et Ords Rod og Oprindelse.

Bajer: Jeg skal modstaa Fristelsen at modtage Indbydelsen til at komme ind paa det Sproglige. Jeg skal blot gjøre en kort Bemærkning derom. Jeg tror, at det ærede Medlem i Almindelighed vil faae det Svar fra Sprogkyndige, at den ubetvøede Forstavelse „for“ stammer fra det tydske, selv om der ikke findes noget tilsvarende „ver“. — Jeg har bedet om Ordet for at udtale mig i Anledning af en Bemærkning, der kom fra den meget ærede Minister. Det er ganske rigtigt, at det Ændringsforslag, jeg har stillet som Nr. 2, er foranlediget ved en Bemærkning af den høitærede Minister. Nu har den høitærede Minister imidlertid senere erklæret, at hans Udtalelser ved den Leilighed vare mindre korrekte, og jeg maa sølgelig erkjende, at Ændringsforslaget derved er kommet til at lide af den samme Wiangel. Jeg tager derfor Ænderingsforslaget under Nr. 2 tilbage og tror at turde sige, at

det sker med Samtykke af mine to ærede Medforslagsstillere.

Formanden (Krabbe): Ænderingsforslaget under Nr. 2 er altsaa taget tilbage, jeg maa spørge, om Nogen optager det. (Ophold.) Da dette ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

Berg: Ja, jeg skal kun gjøre en kort Bemærkning. Jeg har aldrig tvivlet om, at Forstavelsen „for“ har et mistænkeligt Slægtskab med „ver“, men derom talte jeg ikke. Jeg spurgte blot, om man var sikker paa, at Ordet „Ændring“ virkelig er ægte Dansk og uden Slægtskab med Tydsk.

Tauber: I Ordet „Forandring“ ere baade den meget ærede Regjering, hele Udvalget og jeg for mit bestedne Bedkommende aldeles enige, saa at der jo forsaavidt ikke foreligger noget andet Udtryk i Loven end Ordet „Forandring“. Der er ikke stillet noget Ændringsforslag om at rette det til „Ændring“, og det er derfor mindre praktisk her at komme ind paa dette Spørgsmaal. Vi have Alle gjort os skyldige i den samme store Sprogfeil; men jeg vil bede Thinget om i alt Fald foreløbig at lade det staa. — Jeg skal tage mit Forslag under Nr. 3 udenfor Betænkningen angaaende Titelen tilbage, idet jeg udtaler den Forventning, at Udvalget i Genhold til, hvad den ærede Ordsfører udtalte første Gang, han havde Ordet, vil tage Spørgsmaalet om Titelen under fornyet Overveelse og staffe os en Titel, som kan tilfredsstille baade hele Udvalget og den ærede Regjering. Derimod tror jeg, uagtet det, den ærede Minister udtalte, fremdeles at burde anbefale Thinget at stemme for det Ændringsforslag til § 3, som jeg har deltaget i at stille. Det er ganske vist efter min Mening Tilfældet, at der er begaaet en Uret imod de paagjældende Mænd, — ikke i den Forstand, at man nu vil gjøre en Uret, som man har gjort, god igjen, fordi man erkjender sin Uret, men saaledes, at der ved den Lovbestemmelse, som her er Tale om at rette, er sket en Forglemmelse, hvorved man er kommen til at begaa en Uret, og at det i Virkeligheden er en Uret, derom tror jeg at have Medhold i den ærede Regjerings Udtalelse i Motiverne. Den kunde efter min Opfattelse ikke udtale sig saaledes i Motiverne, som jeg oplæste, da jeg første Gang havde Ordet, dersom der ikke maatte siges at være en Uret tilstede imod de